

Rozwód - Słowenia

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [sl](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe. Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: [en](#)

SPIS TREŚCI

- 1 Po spełnieniu jakich warunków można uzyskać rozwód?
- 2 Jakie są podstawy orzeczenia rozwodu?
- 3 Jakie są skutki rozwodu w odniesieniu do:
 - 3.1 osobistych relacji pomiędzy małżonkami (np. nazwisko)?
 - 3.2 podziału majątku małżonków?
 - 3.3 małoletnich dzieci małżonków?
 - 3.4 obowiązku alimentacyjnego względem współmałżonka?
- 4 Co w praktyce oznacza termin prawny „separacja sądowa”?
- 5 Jakie są warunki orzeczenia separacji sądowej?
- 6 Jakie są skutki prawne separacji sądowej?
- 7 Co w praktyce oznacza termin „unieważnienie małżeństwa”?
- 8 Jakie są warunki orzeczenia unieważnienia małżeństwa?
- 9 Jakie są skutki prawne unieważnienia małżeństwa?
- 10 Czy istnieją jakieś alternatywne sposoby, poza drogą sądową, rozwiązywania problemów związanych z rozwodem?
- 11 Gdzie należy złożyć pozew/wniosek o rozwód/separację sądową/unieważnienie małżeństwa? Jakich formalności należy dopełnić i jakie dokumenty należy załączyć do pozwu/wniosku?
- 12 Czy mogę uzyskać pomoc prawną na pokrycie kosztów postępowania?
- 13 Czy istnieje możliwość wniesienia odwołania od orzeczenia rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa?
- 14 Co powinienem zrobić, aby państwo członkowskie uznało orzeczenie rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa wydane przez sąd innego państwa członkowskiego?
- 15 Do którego sądu należy się zwrócić, aby sprzeciwić się uznaniu orzeczenia rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa wydanego przez sąd innego państwa członkowskiego? Jaka procedura ma zastosowanie w takich sytuacjach?
- 16 Jakie przepisy prawa odnoszące się do rozwodu stosuje sąd w postępowaniu rozwodowym pomiędzy małżonkami, którzy nie mieszkają w danym państwie członkowskim, lub którzy są obywatelami różnych państw?

1 Po spełnieniu jakich warunków można uzyskać rozwód?

W prawie słoweńskim wyróżnia się: a) rozwód na podstawie porozumienia między małżonkami oraz b) rozwód po wytoczeniu powództwa.

a) Jeżeli chodzi o **rozwód na podstawie porozumienia między małżonkami**, sąd udziela rozwodu na mocy art. 64 ustawy o małżeństwie i stosunkach rodzinnych (Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ZZZDR), pod warunkiem że małżonkowie doszli do porozumienia w sprawie opieki, wychowania i utrzymania wszelkich wspólnych dzieci oraz w sprawie kontaktów dzieci z rodzicami (w takim przypadku należy zasięgnąć opinii ośrodka pracy społecznej, *center za socialno delo*) oraz pod warunkiem że przedłożyli, w formie aktu notarialnego opatrzonego klauzulą wykonalności, umowę w sprawie podziału majątku wspólnego, w sprawie prawa do zajmowania wspólnego mieszkania oraz w sprawie alimentów na rzecz małżonka, który nie posiada środków utrzymania oraz pozostaje bezrobotny nie z własnej winy.

b) Jeżeli z jakiegokolwiek innego powodu nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego, którekolwiek z małżonków może **wnieść pozew rozwodowy**. W takim przypadku sąd orzeka również w sprawie opieki, wychowania i utrzymania wszelkich wspólnych dzieci małżonków, a także ich kontaktów z rodzicami. Przed wydaniem orzeczenia sąd jest zobowiązany do zasięgnięcia opinii ośrodka pracy społecznej.

W obydwu przypadkach po otrzymaniu wniosku o rozwód na podstawie porozumienia, a także po otrzymaniu pozwu rozwodowego, sąd nakazuje właściwemu *ośrodkowi pracy społecznej* zorganizowanie spotkania pojednawczego, na które mają obowiązek stawić się oboje małżonkowie bez pełnomocników. Ośrodek pracy społecznej zdaje sądowi relację z przebiegu spotkania pojednawczego.

2 Jakie są podstawy orzeczenia rozwodu?

- W ustawie o małżeństwie i stosunkach rodzinnych przewidziano tylko jedną przesłankę rozwodu, mianowicie *trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego*. Oznacza to, że związek małżeński uległ całkowitemu i nieodwracalnemu rozkładowi oraz że dalsze jego utrzymanie jest już niemożliwe. Uważa się, że trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego następuje dopiero wówczas, gdy z poważnych przyczyn doszło do trwałego i nieodwracalnego zerwania relacji między małżonkami, nie zaś wtedy, gdy doszło do tymczasowego osłabienia więzi między nimi. Sąd ocenia, czy doszło do trwałego i zupełnego rozkładu pożycia małżeńskiego w świetle sytuacji w momencie przeprowadzania rozprawy, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności, które doprowadziły do tej sytuacji. Sąd ustala, czy doszło do trwałego i zupełnego rozkładu pożycia małżeńskiego również wówczas, gdy pozwany małżonek wyraża zgodę na rozwód.
- Małżeństwo może zostać rozwiązane na wniosek którejkolwiek z małżonków i wówczas nie ma wymogu, aby doszło do trwałego i zupełnego rozkładu pożycia małżeńskiego dla obojga małżonków.
- W postępowaniu nie rozpatruje się kwestii winy za trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego i sąd nie ustala winy w toku postępowania. Małżeństwo może zostać również rozwiązane na wniosek małżonka odpowiedzialnego za trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego.

3 Jakie są skutki rozwodu w odniesieniu do:

Skutki prawne rozwodu są szczegółowo opisane poniżej.

3.1 osobistych relacji pomiędzy małżonkami (np. nazwisko)?

Małżonek, który zmienił nazwisko po zawarciu małżeństwa, może w ciągu sześciu miesięcy od daty wydania prawomocnego wyroku rozwodowego lub wyroku orzekającego rozwiązanie małżeństwa złożyć oświadczenie, że pragnie wrócić do nazwiska, którym posługiwał się przed zawarciem małżeństwa. Oświadczenie takie może złożyć wyłącznie osoba, która nie zmieniła swojego nazwiska ponownie w trakcie małżeństwa (art. 17 ustawy o nazwiskach, Zakon o osebnem imenu, ZOI-1). Zmiana nazwiska jest kwestią administracyjną, która podlega rozstrzygnięciu nie przez sąd, lecz przez organ administracji.

3.2 podziału majątku małżonków?

Jeżeli chodzi o podział majątku wspólnego, **istnieje domniemanie prawne, że małżonkowie mają równy udział w majątku wspólnym**; niemniej małżonek, który jest zdania, że podział majątku na dwie równe części będzie dla niego niekorzystny, może zwrócić się do sądu o ustalenie jego udziału proporcjonalnie do wniesionego przez niego wkładu w majątek wspólny. Orzekając w tej kwestii, sąd bierze pod uwagę nie tylko dochód uzyskiwany przez każde z małżonków, ale również inne okoliczności, takie jak pomoc, jakiej jedno z małżonków udzielało drugiemu, kwestie związane z opieką nad dziećmi i ich wychowaniem, wykonywanie prac domowych, dbanie o składniki majątku oraz wszelkie formy udziału w działaniach związanych z zarządzaniem, utrzymywaniem i powiększaniem majątku wspólnego.

3.3 małoletnich dzieci małżonków?

OPIEKA NAD DZIEĆMI I ICH WYCHOWYWANIE

Ø W przypadku rozwodu na podstawie porozumienia małżonkowie muszą **porozumieć się w sprawie wychowania dzieci i sprawowania nad nimi opieki**, sąd zaś ocenia, czy takie porozumienie leży w interesie dzieci. Małżonkowie mogą uzgodnić, że:

- obydwoje będą w dalszym ciągu odpowiedzialni za wychowywanie dzieci i sprawowanie nad nimi opieki; lub
- odpowiedzialność za wychowywanie wszystkich dzieci i sprawowanie nad nimi opieki zostanie powierzona jednemu z rodziców; lub
- niektóre dzieci zostaną powierzone jednemu z rodziców, a pozostałe – drugiemu.

Jeżeli rodzice nie zdołają dojść do porozumienia samodzielnie, w osiągnięciu takiego porozumienia pomoże im ośrodek pracy społecznej.

Jeżeli rodzice *osiągną porozumienie w sprawie opieki nad dziećmi i ich wychowania*, mogą zwrócić się do sądu o wydanie stosownego orzeczenia w tej kwestii w trybie postępowania nieprocesowego.

Jeżeli rodzice nie osiągną porozumienia lub jeżeli osiągnięte porozumienie nie będzie leżało w interesie dzieci, sąd nie rozwiąże małżeństwa na podstawie zawartego porozumienia i konieczne będzie wytoczenie powództwa rozwodowego.

Jeżeli rodzicom nie uda się osiągnąć porozumienia w sprawie wychowania dzieci i opieki nad nimi pomimo skorzystania z pomocy ośrodka pracy społecznej, **na wniosek jednego lub obojga rodziców sąd orzeknie:**

- że odpowiedzialność za wychowanie wszystkich dzieci i sprawowanie nad nimi opieki ma zostać powierzona jednemu z rodziców; lub
- że niektóre dzieci mają zostać powierzone jednemu z rodziców, a pozostałe – drugiemu;
- w wyjątkowych przypadkach sąd może orzec, że odpowiedzialność za wychowanie wszystkich lub niektórych dzieci i sprawowanie nad nimi opieki ma zostać powierzona osobie trzeciej.

Sąd musi zasięgnąć opinii ośrodka pracy społecznej przed wydaniem orzeczenia, a przy jego wydawaniu musi uwzględnić opinię dziecka, jeżeli dziecko wyraziło ją samodzielnie lub jeżeli została ona przekazana przez osobę cieszącą się zaufaniem dziecka, którą dziecko samo wskazało, o ile dziecko zdaje sobie sprawę ze znaczenia i konsekwencji wyrażenia takiej opinii.

Ø Aby uregulować stosunki między rozwiedzionymi małżonkami i ich wspólnymi małoletnimi dziećmi w przypadku rozwodu przeprowadzonego na podstawie **pozwu**, sąd orzeka w sprawie opieki nad dziećmi i ich wychowywania po ustaleniu, co leży w najlepszym interesie dzieci. Również w tym przypadku rodzice mogą dojść do porozumienia w sprawie opieki nad wspólnymi dziećmi i ich wychowania z uwzględnieniem interesu tych dzieci; odpowiednio stosuje się te same zasady dotyczące kwestii związanych ze sprawowaniem opieki nad dziećmi i ich wychowaniem co w przypadku rozwodu na podstawie porozumienia. Wyrok rozwodowy musi zawierać rozstrzygnięcia dotyczące tego, z którym z rodziców będą mieszkały małoletnie dzieci po rozwodzie, kontaktów dzieci z rodzicem, z którym nie będą one mieszkały, oraz w sprawie alimentów.

KONTAKTY

- Rodzice muszą podjąć próbę porozumienia się w sprawie kontaktów z dziećmi.
- Jeżeli rodzice **osiągnęli porozumienie w tym zakresie**, mogą zwrócić się do sądu o wydanie stosownego orzeczenia w trybie postępowania nieprocesowego; jeżeli sąd uzna, że osiągnięte porozumienie nie leży w interesie dzieci, odrzuci taki wniosek.
- Jeżeli rodzice **nie będą w stanie osiągnąć porozumienia**, sąd wyda orzeczenie w tej kwestii na wniosek jednego lub drugiego z rodziców (w przypadku rozwodu na podstawie porozumienia między małżonkami małżonkowie muszą dołączyć porozumienie w sprawie kontaktów z dziećmi, a sąd musi uwzględnić to porozumienie w treści wyroku rozwodowego). W takim przypadku małżonkowie muszą przedstawić sądowi dowód potwierdzający podjęcie próby osiągnięcia porozumienia wystawiony przez ośrodek pracy społecznej.
- Sąd wydaje orzeczenie w sprawie kontaktów z dziećmi z urzędu wyłącznie w przypadku konieczności uregulowania tej kwestii po zakończeniu postępowania rozwodowego lub po rozwiązaniu małżeństwa rodziców dziecka.
 - Orzeczenia w sprawie kontaktów z dziećmi wydają w pierwszej instancji sądy rejonowe (*okrojna sodišča*) w trybie postępowania nieprocesowego, chyba że orzekają one jednocześnie w sporach dotyczących opieki nad dziećmi i ich wychowywania; w takim przypadku kwestię kontaktów rozstrzyga się w trybie zwykłego postępowania cywilnego.
 - Przy orzekaniu w sprawie kontaktów z dziećmi nadrzędne znaczenie ma interes dziecka: sąd uzna, że kontakty z rodzicem nie leżą w interesie dziecka, jeżeli wywierają one presję psychiczną na dziecko lub zagrażają jego rozwojowi fizycznemu i psychicznemu.

- Przy wydawaniu orzeczenia sąd bierze również pod uwagę opinię dziecka, jeżeli dziecko wyraziło ją samodzielnie lub jeżeli została ona przekazana przez osobę cieszącą się zaufaniem dziecka, którą dziecko samo wskazało, o ile dziecko zdaje sobie sprawę ze znaczenia i konsekwencji wyrażenia takiej opinii.
- Dziecko ma również prawo do utrzymywania kontaktów z innymi osobami będącymi członkami jego rodziny, z którymi pozostaje w bliskich stosunkach osobistych (np. z dziadkami lub (przyrodnim) rodzeństwem).

ŚWIADCZENIA ALIMENTACYJNE na rzecz małżonków i dzieci

- Jeżeli chodzi o kwestię świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci, małżonkowie mogą **osiągnąć porozumienie, podpisując umowę o świadczeniach alimentacyjnych na rzecz dzieci**, która musi zostać zawarta przed sądem; w takim przypadku sąd wyda specjalne orzeczenie w trybie postępowania nieprocesowego. Jeżeli umowa nie będzie leżała w interesie dziecka, sąd odrzuci wniosek o wydanie orzeczenia zatwierdzającego taką umowę.
- Jeżeli małżonkowie **nie osiągnęli porozumienia** samodzielnie ani z pomocą ośrodka pracy społecznej, mogą zwrócić się do sądu o rozstrzygnięcie tej sprawy. Przed wydaniem orzeczenia sąd musi zasięgnąć opinii ośrodka pracy społecznej oraz uwzględnić opinię dziecka, jeżeli wyraziło ono swoją opinię i jeżeli zdaje sobie sprawę ze znaczenia i konsekwencji wyrażenia takiej opinii.
- Rodzice są zobowiązani do wypłaty świadczeń alimentacyjnych na rzecz swoich dzieci do momentu osiągnięcia przez nie pełnoletności, a w przypadku dzieci pełnoletnich – do momentu ukończenia przez nie nauki szkolnej i do momentu ukończenia przez nie 26 roku życia, w zakresie, w jakim pozwalają im na to ich możliwości finansowe i zarobkowe, aby zapewnić jak najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka (jego ogólnego rozwoju).
- Alimenty na rzecz dziecka są zasądzane stosownie do potrzeb danego dziecka, biorąc pod uwagę możliwości finansowe i zarobkowe osoby, na której spoczywa obowiązek alimentacyjny. Zasądzając alimenty na rzecz dziecka, sąd jest zobowiązany do wzięcia pod uwagę interesów dziecka, tak aby kwota świadczeń alimentacyjnych była wystarczająca do zapewnienia dziecku warunków sprzyjających jego rozwojowi fizycznemu i psychicznemu. Raz do roku wysokość świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci jest korygowana o wskaźnik cen konsumpcyjnych w Słowenii.
- Małżonek/małżonka lub konkubent/konkubina są zobowiązani do wypłaty świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego dziecka swojego partnera/partnerki, jeżeli którekolwiek z rodziców dziecka nie jest w stanie zapewnić mu utrzymania, a taki małżonek/małżonka lub konkubent/konkubina zamieszkuje razem z małoletnim dzieckiem swojego partnera/swojej partnerki.
- Pełnoletnie dzieci są zobowiązane do wypłaty alimentów na rzecz swoich rodziców, jeżeli nie dysponują oni wystarczającymi środkami utrzymania i nie są w stanie pozyskać takich środków oraz jeżeli małżonek rodzica pozostającego na utrzymaniu nie jest w stanie zapewnić mu utrzymania.

3.4 obowiązku alimentacyjnego względem współmałżonka?

- Prawo do otrzymywania alimentów przysługuje małżonkowi, który nie dysponuje wystarczającymi środkami utrzymania i pozostaje bezrobotny nie z własnej winy.
- Z roszczeniem alimentacyjnym można wystąpić w toku postępowania rozwodowego lub można wytoczyć oddzielne powództwo w ciągu roku od daty prawomocnego rozwiązania małżeństwa, jeżeli w momencie orzeczenia rozwodu warunki umożliwiające zasądzenie świadczeń alimentacyjnych były spełnione i są nadal spełnione w momencie wystąpienia przez danego małżonka z powództwem o roszczenie alimentacyjne.
- Małżonkowie mogą osiągnąć porozumienie w sprawie wysokości świadczeń alimentacyjnych w przypadku rozwodu, zawierając umowę o świadczeniach alimentacyjnych przed notariuszem w formie aktu notarialnego opatrzonego klauzulą wykonalności.
- Świadczenia alimentacyjne są przyznawane na czas nieokreślony lub na czas określony konieczny do tego, aby umożliwić małżonkowi znalezienie nowej pracy i uporządkowanie swoich spraw.
 - Alimenty zasądza się zgodnie z potrzebami powoda i zdolnością finansową osoby, na której spoczywa obowiązek alimentacyjny. Wysokość alimentów ustala się jako kwotę miesięczną płatną z góry i można wystąpić o ich przyznanie od momentu wytoczenia powództwa o roszczenie alimentacyjne. W wyjątkowych przypadkach alimenty mogą zostać uiszczone w formie jednorazowej płatności.
 - Sąd odrzuci roszczenie alimentacyjne, jeżeli wypłata alimentów na rzecz osoby uprawnionej do ich otrzymywania byłaby niesprawiedliwa względem osoby, na której spoczywa obowiązek alimentacyjny, biorąc pod uwagę przyczyny trwałego i zupełnego rozkładu pożycia małżeńskiego, lub jeżeli osoba uprawniona do otrzymywania alimentów popełniła przestępstwo w stosunku do osoby, na której spoczywa obowiązek alimentacyjny, lub dowolnego członka jej bliskiej rodziny przed wszczęciem postępowania rozwodowego lub po jego zakończeniu.

- Mąż nie jest zobowiązany do wypłaty alimentów na rzecz żony, jeżeli zagrażałoby to jego zdolności do samodzielnego utrzymania się lub utrzymania jakichkolwiek małoletnich dzieci, które ma obowiązek utrzymywać na mocy prawa.
- Raz do roku świadczenia alimentacyjne są korygowane o wskaźnik cen konsumpcyjnych w Słowenii.

4 Co w praktyce oznacza termin prawny „separacja sądowa”?

„Wspólne pożycie” (*življenjska skupnost*) stanowi kluczowy element związku małżeńskiego (art. 3 ustawy o małżeństwie i stosunkach rodzinnych). Zakończenie wspólnego pożycia (*prenehanje življenjske skupnosti*), czyli separacja sądowa, oznacza trwałe ustanie kluczowych elementów wzajemnych relacji między małżonkami. W przypadku zakończenia wspólnego pożycia dochodzi do zerwania wspólności majątkowej oraz więzów fizycznych i emocjonalnych istniejących między małżonkami, a także do rozpadu wspólnego gospodarstwa domowego itp.

5 Jakie są warunki orzeczenia separacji sądowej?

W prawie nie określono warunków orzeczenia separacji sądowej. Sądy wydają orzeczenie w sprawie separacji sądowej w poszczególnych przypadkach stosownie do okoliczności i specyfiki danej sprawy.

6 Jakie są skutki prawne separacji sądowej?

Separacja sądowa nie wywiera wpływu na istnienie małżeństwa; oznacza zatem wyłącznie zakończenie wspólnego pożycia, nie zaś rozwiązanie małżeństwa. Rozwiązanie małżeństwa jest możliwe wyłącznie na podstawie pozwu lub wniosku o rozwiązanie małżeństwa za porozumieniem małżonków. Po orzeczeniu separacji sądowej małżonkowie przestają gromadzić majątek wspólny. Mąż pozostający na utrzymaniu może wystąpić z powództwem o roszczenie alimentacyjne w terminie jednego roku od daty orzeczenia separacji sądowej.

7 Co w praktyce oznacza termin „unieważnienie małżeństwa”?

Unieważnienie małżeństwa oznacza, że w momencie zawarcia związku małżeńskiego przewidziane w prawie warunki uznania małżeństwa za ważne nie zostały spełnione (np. brak świadomej wyrażonej woli, wyrażenie zgody pod przymusem lub wskutek wprowadzenia w błąd, zawarcie małżeństwa niezgodnie z przewidzianą procedurą, zawarcie małżeństwa między bliskimi krewnymi lub zawarcie małżeństwa z osobą cierpiącą na poważną chorobę psychiczną lub bez należytego namysłu). Skutki prawne małżeństwa ustają w dniu uprawomocnienia się wyroku unieważniającego małżeństwo.

8 Jakie są warunki orzeczenia unieważnienia małżeństwa?

∅ Małżeństwo nie może zostać unieważnione *ipso iure*, ale może zostać unieważnione na podstawie wyroku sądowego.

∅ W ustawodawstwie słoweńskim wyróżnia się **małżeństwo nieważne z przyczyn względnych i bezwzględnych**. Rozróżnienie to wiąże się z grupą osób, które mogą zwrócić się o unieważnienie małżeństwa.

a) Przyczyny **nieważności względnej** są następujące:

- poważna choroba psychiczna lub ograniczona zdolność oceny sytuacji w momencie zawierania małżeństwa (na wniosek jednego z małżonków, ale wyłącznie po ustaniu takiego stanu);
- jeżeli zgoda na zawarcie małżeństwa została udzielona pod przymusem lub wskutek wprowadzenia w błąd (na wniosek małżonka, który został przymuszony do zawarcia małżeństwa lub który zawarł małżeństwo wskutek wprowadzenia go w błąd);
- jeżeli małżeństwo zawarła osoba poniżej 18 roku życia (na wniosek rodziców lub opiekuna).

b) Przyczyny **nieważności bezwzględnej** są następujące: (do wytoczenia powództwa poza obojgiem małżonków uprawnione są niektóre inne osoby czerpiące bezpośrednią korzyść prawną z faktu unieważnienia małżeństwa (np. inni spadkobiercy zmarłego małżonka mogą po jego śmierci wytoczyć powództwo o unieważnienie małżeństwa, aby doprowadzić do utraty prawa do przyjęcia spadku przez małżonka pozostałego przy życiu); ponadto beneficjenci prawni mogą również wytoczyć powództwo po unieważnieniu małżeństwa); powództwo może również wytoczyć prokurator:

- poważna choroba psychiczna jednego z małżonków lub ograniczona zdolność oceny sytuacji przez tego małżonka, jeżeli taki stan rzeczy utrzymywał się również w momencie wystąpienia o unieważnienie małżeństwa;
- pozostawanie przez jednego z małżonków we wcześniej zawartym związku małżeńskim w momencie zawierania małżeństwa;
- istnienie pomiędzy małżonkami stosunku pokrewieństwa w linii prostej lub w linii bocznej do czwartego stopnia włącznie;

- nieobecność małżonków przy zawieraniu małżeństwa lub nieobecność jednego z małżonków i pełnomocnika drugiego z małżonków przy zawieraniu małżeństwa;
- zawarcie przez małżonków związku małżeńskiego bez zamiaru prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego.

9 Jakie są skutki prawne unieważnienia małżeństwa?

Skutki prawne unieważnienia małżeństwa wchodzą w życie w dniu uprawomocnienia się wyroku unieważniającego małżeństwo. Jeżeli chodzi o stosunki majątkowe między małżonkami, świadczenia alimentacyjne na rzecz małżonka pozostającego na utrzymaniu, zwrot darowizn między małżonkami oraz stosunki między małżonkami a ich wspólnymi dziećmi, skutki prawne unieważnienia małżeństwa są takie same jak w przypadku rozwodu.

10 Czy istnieją jakieś alternatywne sposoby, poza drogą sądową, rozwiązywania problemów związanych z rozwodem?

Ustawa o mediacji w sprawach cywilnych i handlowych (Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah), która weszła w życie w czerwcu 2008 r., reguluje kwestie związane z **mediacją w sporach** na gruncie prawa cywilnego, handlowego, prawa pracy, *prawa rodzinnego* oraz innych stosunków majątkowo-prawnych powiązanych z roszczeniami, których strony mogą swobodnie dochodzić i sporów, które mogą rozwiązywać, chyba że przepisy odrębnej ustawy stanowią inaczej w odniesieniu do któregośkolwiek z przywołanych rodzajów sporu. Małżeństwo jako takie nie może zostać rozwiązane bez udziału sądu, dlatego też należy wytoczyć powództwo lub złożyć wniosek o rozwiązanie małżeństwa za porozumieniem małżonków.

11 Gdzie należy złożyć pozew/wniosek o rozwód/separację sądową/unieważnienie małżeństwa? Jakich formalności należy dopełnić i jakie dokumenty należy załączyć do pozwu/wniosku?

- Zgodnie z art. 32 ustawy o postępowaniu cywilnym (Zakon o pravdnem postopku) sądami właściwymi do rozstrzygania sporów małżeńskich (dotyczących rozwodu lub unieważnienia małżeństwa – w ustawodawstwie słoweńskim nie przewidziano możliwości wystąpienia z odrębnym roszczeniem dotyczącym separacji sądowej) są **sądy okręgowe**.

Do stosownego pozwu lub wniosku należy dołączyć odpis aktu małżeństwa i odpisy aktów urodzenia, a w trakcie rozprawy należy przedstawić dokument tożsamości.

- Do wniosku o rozwiązanie małżeństwa za porozumieniem małżonkowie muszą również dołączyć następujące dokumenty:
 - umowę w sprawie opieki, wychowania i utrzymania wszelkich wspólnych dzieci, a także ich kontaktów z rodzicami (w takim przypadku należy uzyskać opinię ośrodka pracy społecznej);
 - umowę w sprawie podziału majątku wspólnego sporządzoną w formie aktu notarialnego opatrzonego klauzulą wykonalności;
 - umowę wskazującą osobę, która pozostanie lub stanie się lokatorem byłego wspólnego gospodarstwa domowego;
 - umowę w sprawie świadczeń alimentacyjnych na rzecz małżonka, który nie dysponuje wystarczającymi środkami utrzymania i pozostaje bezrobotny nie z własnej winy.

12 Czy mogę uzyskać pomoc prawną na pokrycie kosztów postępowania?

Sąd zwalnia stronę z obowiązku uiszczenia opłat sądowych, jeżeli uiszczenie takich opłat znacznie ograniczyłoby środki, jakimi dysponuje taka strona na utrzymanie siebie lub członków swojej rodziny. Z obowiązku uiszczania opłat sądowych zwolnieni są cudzoziemcy, jeżeli wynika to z umowy międzynarodowej lub zasady wzajemności (art. 10 i 11 ustawy o opłatach sądowych/Zakon o sodnih taksah, ZST-1).

Strona może zwrócić się z wnioskiem o przyznanie jej pomocy prawnej na pokrycie kosztów zatrudnienia adwokata lub powołania biegłego; postanowienie w sprawie przyznania pomocy prawnej wydaje sąd okręgowy właściwy dla miejsca stałego zamieszkania wnioskodawcy. W toku takiego postępowania sąd ocenia, czy spełniono kryteria (np. materialne, finansowe) przewidziane w przepisach ustawy o bezpłatnej pomocy prawnej (Zakon o brezplačni pravni pomoči).

13 Czy istnieje możliwość wniesienia odwołania od orzeczenia rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa?

Odwołanie od wyroku dotyczącego rozwodu lub unieważnienia małżeństwa można wnieść do sądu apelacyjnego (*višje sodišče*) z reguły w terminie 15 dni. Od wyroku rozwodowego wydanego na podstawie złożonego przez strony wniosku o rozwiązanie małżeństwa za porozumieniem przysługuje odwołanie:

- jeżeli doszło do poważnego naruszenia przepisów postępowania cywilnego;
- jeżeli strona złożyła wniosek wskutek wprowadzenia jej w błąd, pod przymusem lub w wyniku podstępu;

- jeżeli warunki prawne udzielenia rozwodu na podstawie wniosku o rozwiązanie małżeństwa za porozumieniem nie zostały spełnione.

W sporach małżeńskich nie jest dopuszczalne zastosowanie nadzwyczajnego środka odwoławczego (*revizija*).

14 Co powinienem zrobić, aby państwo członkowskie uznało orzeczenie rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa wydane przez sąd innego państwa członkowskiego?

Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 orzeczenie sądowe wydane w jednym państwie członkowskim jest uznawane w innych państwach członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania.

Każda zainteresowana strona może wystąpić z wnioskiem o wydanie orzeczenia w sprawie uznania lub nieuznania danego orzeczenia sądowego. W takim przypadku strona musi złożyć wniosek o nadanie klauzuli wykonalności do właściwego sądu okręgowego w Słowenii.

15 Do którego sądu należy się zwrócić, aby sprzeciwić się uznaniu orzeczenia rozwodu/separacji sądowej/unieważnienia małżeństwa wydanego przez sąd innego państwa członkowskiego? Jaka procedura ma zastosowanie w takich sytuacjach?

Procedurę składania wniosku przeprowadza się zgodnie z przepisami prawa Słowenii.

Strona, która występuje z wnioskiem o uznanie danego orzeczenia sądowego lub sprzeciwia się takiemu uznaniu lub też złoży wniosek o nadanie orzeczeniu klauzuli wykonalności, musi przedłożyć:

- kopię orzeczenia sądowego spełniającą warunki umożliwiające potwierdzenie jej autentyczności;
- potwierdzenie wydania orzeczenia sądowego w sprawie dotyczącej sporu małżeńskiego sporządzone na standardowym formularzu.

16 Jakie przepisy prawa odnoszące się do rozwodu stosuje sąd w postępowaniu rozwodowym pomiędzy małżonkami, którzy nie mieszkają w danym państwie członkowskim, lub którzy są obywatelami różnych państw?

Przepisy rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 (rozporządzenie Bruksela II bis) dotyczą głównie i bezpośrednio kwestii związanych z właściwością międzynarodową w postępowaniach z udziałem obywateli lub mieszkańców państw członkowskich UE.

Jeżeli w momencie wniesienia powództwa obydwie małżonkowie są obywatelami różnych państw, wówczas stosuje się łącznie przepisy obowiązujące w państwach, których są oni obywatelami, zgodnie z przepisami słoweńskiego prawa krajowego (art. 37 akapit drugi ustawy o prawie prywatnym międzynarodowym i postępowaniu na gruncie prawa prywatnego międzynarodowego /Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku).

Jeżeli małżeństwa nie można rozwiązać na mocy przepisów obowiązujących w państwach, których małżonkowie są obywatelami, do celów rozwiązania małżeństwa stosuje się prawo słoweńskie, jeżeli jedno z małżonków miało swoje miejsce stałego zamieszkania w Słowenii w momencie wniesienia powództwa.

Jeżeli jedno z małżonków jest obywatelem Słowenii nieposiadającym miejsca stałego zamieszkania w Słowenii, a małżeństwo nie może zostać rozwiązane zgodnie z przepisami wskazanymi w art. 37 akapit drugi ustawy o prawie prywatnym międzynarodowym i postępowaniu na gruncie prawa prywatnego międzynarodowego, do celów rozwiązania małżeństwa stosuje się prawo słoweńskie.

Powiązane strony

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 05/03/2018